

Czesi, przyjaciele samych siebie

31 maja 2021

Fakty...

Elektrownia ciepła bazująca na węglu brunatnym wydobywanym w Turowie dostarcza 8% energii elektrycznej potrzebnej Polsce.

W okręgu na styku 3 państw Czech, Niemiec i Polski istnieje 10 kopalń węgla brunatnego. Jedna kopalnia należy do Polski, 5 należy do Czech i 4 należą do Niemiec. W wielkości wydobycia, w kolejności na pierwszym miejscu są Czesi, na drugim Polacy, a na trzecim z 12% ogólnego wydobycia są Niemcy.

W lutym 2021 roku Czechy składają skargę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) na Polskę o to że działalność kopalni w Turowie powoduje spadek wód gruntowych po stronie Czeskiej.

14 maja 2021 roku w Elektrowni Turów zaczyna pracę nowy blok energetyczny o mocy 496 MW.

21 maja 2021 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w wyniku skargi rządu Czech nakazuje zakończenie wydobycia węgla w kopalni w Turowie. Zakończenie wydobycia węgla spowoduje zakończenie produkcji energii elektrycznej w Elektrowni Turów.

22 maja, 2021 roku Komisja Europejska potwierdza że Polska musi wykonać polecenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej pod sankcją nieotrzymania środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej.

24 maja 2021 roku premier Morawiecki ogłasza że kopalnia węgla w Turowie i elektrownia nie zostaną zamknięta i że będzie prowadził negocjacje ze stroną Czeską.

W 1991 roku powołana została do życia Grupa Wyszehradzka. Wówczas stanowiły ją trzy państwa: Polska, Węgry i Czechosłowacja. Dzisiaj stanowią ją 4 państwa: Polska Węgry, Słowacja i Czechy. Przy czym aktualnie i do czerwca 2021 prezydencję Grupy Wyszehradzkiej stanowi Polska. Celem grupy Wyszehradzkiej jest "wzajemnie konsultowanie i koordynacja działań na arenie międzynarodowej, wzajemne wspieranie swoich dążeń". Głównymi założeniami była wspólna integracja z Europą i strefą atlantycką, aby nie generować nowych podziałów po upadku bloku wschodniego. Współpraca w ramach Grupy, a szczególnie regionalna integracja, cierpiała na skutek odmiennych priorytetów poszczególnych państw, dążących przede wszystkim do integracji z Unią (szczególnie wyrazistych w przypadku Czech), i dopiero spowolnienie europejskich procesów integracyjnych wymusiło utworzenie porozumienia CEFTA, które przyniosło namacalne efekty gospodarcze. W ramach Grupy Wyszehradzkiej co pół roku odbywają się spotkania premierów (przeważnie: czerwiec i grudzień), a co roku spotkania prezydentów (najczęściej wrzesień) i przewodniczących parlamentów (czerwiec).

Nie oglądając się na porozumienia krajów grupy Wyszehradzkiej w lutym 2021 roku rząd Czech złożył skargę na Polskę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) o to że wydobywanie węgla po stronie polskiej powoduje spadek poziomu wód gruntowych po stronie czeskiej. Strona polska nie zgodziła się z tym oskarżeniem i złożyła odwołanie od pozwu. Pomimo tego 21 maja 2021 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nakazuje Polsce wstrzymanie wydobywania węgla w Turowie.

Głównym zarzutem Czechów wobec strony Polskiej jest to że kopalnia Turów pogłębia kopalnię do 330 głębokości. Przy czym jak uważają Czesi i za nimi powtarza ich opinię prasa niemiecka, strona polska robi to bez oceny tego jakie to pogłębianie ma wpływ na środowisko.

Strona Polska uważa że polska kopalnia nie wpływa na obniżenie

wód gruntowych, że przyczyną obniżenia się poziomu wód gruntowych jest zmiana klimatu i zmniejszanie się opadów deszczu.

To co jest najbardziej frapujące i zagadkowe skardze Czech i w decyzji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nakazującej zatrzymanie wydobycie węgla jest to że z Grupy Wyszehradzkiej nigdy wcześniej nie wychodziły informacje na temat jakiegokolwiek sporu dotyczącego wydłużenia okresu pracy kopalni po stronie polskiej. Jest to dziwne, bo biorąc pod uwagę choćby okres budowy i czas planowania budowy bloku energetycznego to mówimy tu o okresie nie mniejszym niż 5 lat. Strona Czeska musiała wiedzieć o planowaniu tego rodzaju inwestycji. Jednak pierwsze wzmianki o dyskusji na temat sporów dotyczących kontynuacji polskiej kopalni pochodzą dopiero z października 2019 roku. Do tego czasu w komunikatach z rozmów państw Grupy Wyszehradzkiej nie dochodziły żadne informacje o sporach w sprawie kopalni i o skargach Czechów na obniżanie się wód gruntowych po stronie czeskiej. Można by się było zapytać dlaczego?

Skoro tak, to drugie pytanie można postawić oto do czego służy Grupa Wyszehradzka jeśli nie do rozwiązywania spornych kwestii? Po co są te huczne spotkania na najwyższych szczeblach rządowych, o których cyklicznie słyszało się w telewizji i innych mediach.

Innym pytaniem jest to czy Czesi już w chwili składania skargi na stronę polską nie zdawali sobie sprawy z tego że Niemcy wykorzystają skargę do wykorzystania jej jako pretekstu przeciw Polsce przy rozdzielaniu środków finansowych w ramach Unii Europejskiej? Trudno w to uwierzyć że nie wiedzieli. Raczej należy zakładać że strona czeska dobrze wiedziała że strona niemiecka niechybnie wykorzysta nadarzającą się pretekst do użycia go przeciw Polsce. O co więc w tym polsko-czeskim sporze chodzi?

Jest tu jakaś tajemnica i jakieś drugie dno tego sporu, o

którym nie informuje się opinii publicznej.

Po stronie polskiej padają wypowiedzi mówiące o tym, że interes w tym, by upokorzyć stronę polską ma bezpośrednio premier Czech Andrej Babisz. Jest on drugą najbogatszą osobą w Czechach. Mówi się o tym, że znajomy Andreja Babisza, i również inny oligarcha czeski jest równocześnie współwłaścicielem kopalni węgla brunatnego po stronie czeskiej. Smaczku sprawie dodaje to, że po stronie niemieckiej właścicielami kopalni węgla brunatnego i elektrowni są również oligarchowie czescy, którzy wcześniej wykupili te kopalnie i elektrownie od Niemców. Osoby zabierające głos, politycy polscy, nie mówią jednak do końca o co stronie czeskiej chodzi. A chodzi przecież o prywatne interesy czeskich oligarchów. Wiadomo przecież, że w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest wskazaniem, że na czas zamknięcia kopalni Turów strona polska ma kupować węgiel od strony „niemieckiej”. Trudno, żeby w tym wyroku TSUE poszła o krok dalej i żeby nakazała lub wskazała, że Polska ma kupować sobie węgiel od strony pozywającej, czyli od Czech. W tym pozwie ze strony Czech może chodzi i o to też, by w dalszej perspektywie Polska zobowiązała się do zakupu węgla brunatnego i od Czech również, czyli już całkiem bezpośrednio od znajomych premiera Andreja Babisza? Po stronie niemieckiej i czeskiej są stare instalacje produkujące energię elektryczną i emitujące więcej CO₂ niż te po stronie polskiej, które z kolei są względnie nowe. Kiedy po stronie czeskiej i niemieckiej elektrownie na węgiel brunatny będą stopniowo zamykane węgiel jednak będzie można dalej wydobywać i go sprzedawać.

Niewątpliwie w tym polsko-czeskim sporze jest więcej pytań niż odpowiedzi, które by chciała usłyszeć opinia publiczna. Przy tym wszystkim powstaje jednak pytanie o to po co strona polska uczestniczy w tworze politycznym jakim jest Grupa Wyszehradzka skoro jest on ciałem martwym? Po co wydawać na ten twór pieniądze podatników?

Przed Polską stoją nie byle jakie wyzwania skoro już na

początku drogi jakim ma być podział funduszy unijnych na potrzeby odbudowy krajów po spowolnieniu gospodarczym spowodowanym pandemią COVID-a Polska spotyka się z takim afrontem ze strony potencjalnego sojusznika, który powinien być przecież zainteresowany współpracą z Polska celem posiadania jakiejś przeciwwagi dla dominującej w Unii Europejskiej pozycji Niemiec, Niemiec uzurpujących sobie prawo do zarządzania Unią Europejską i decydowania o tym co wolno, a czego nie wolno poszczególnym krajom Unii Europejskiej. Tak czy inaczej, spór o wydobycie węgla brunatnego przez Polskę jest jednym z wielu które jeszcze czeka Polskę w ramach Unii Europejskiej. Wydaje się że Polskie partie polityczne ze strony opozycji kompletnie nie są gotowe do tego by rozumieć powagę sytuacji i by solidarnie przeciwstawić się dominującej pozycji Niemiec, czy też nawet do tego, by solidarnie przeciwstawić się Czechom próbującym w tym przypadku ugrać tymczasem i coś dla siebie.

Autorstwo: Janusz Niemczyk

Źródło: [Goniec.net](https://goniec.net)